

**PLUNGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS
ETIKOS KOMISIJA**

**SPRENDIMAS
DĖL PLUNGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS MERO AUDRIAUS KLIŠONIO VEIKSMŲ**

**2023 m. lapkričio 6 d. Nr. TK-107-1
Plungė**

Plungės rajono savivaldybės tarybos Etikos komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš pirmininkės Vidos Bondauskienės, narių: Verotės Genutienės, Rimanto Petkaus, Remigijaus Striaupos, Alinos Vičienės, Adomo Zamulskio, 2023 m. lapkričio 6 d. vykusiame posėdyje, įvertinusi prašyme nurodytas aplinkybes dėl Plungės rajono savivaldybės mero Audriaus Klišonio (toliau – Meras) veiksmų atitikties Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso (toliau – Kodeksas) nuostatomis bei tyrimo metu įvertinus surinktą medžiagą, nustatė:

Tyrimo pagrindas ir dalykas

Plungės rajono savivaldybės tarybos narys – opozicijos lyderis Mindaugas Kaunas (toliau – Pareiškėjas) 2023 m. rugsėjo 11 d. pateikė Etikos komisijai prašymą (Duomenų valdymo sistemoje „Kontora“ registruotas 2023-09-11 Nr. AG-5334) (toliau – Skundas) „Dėl Etikos komisijos tyrimo“ prašydamas įvertinti, ar Meras nepažeidė Lietuvos Respublikos Valstybės politikų elgesio kodekso normų.

Pareiškėjas prašyme nurodo, kad Meras „2023-09-08 rašytame laiške žemindamas mane ir „Vieningos Plungės“ atstovus pavadindamas „Vieninga Rusija“ pažeidė Lietuvos Respublikos Valstybės politikų elgesio kodekso (toliau – Kodeksas) normas“.

Komisija, 2023-09-20 vykusio posėdžio metu įvertinusi gautą informaciją ir pridėtą medžiagą, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio 7 straipsnio 1 dalies 1 punktu bei Plungės rajono savivaldybės tarybos etikos komisijos veiklos nuostatų, patvirtintų Plungės rajono savivaldybės tarybos 2023 m. birželio 22 d. sprendimu Nr. T1-155, 7.1 ir 7.3 punktais, nusprendė pradėti tyrimą dėl Plungės rajono savivaldybės mero (toliau – Meras) Audriaus Klišonio veiksmų atitikties Kodekso 4 straipsnio 1 punkte įtvirtintai nuostatai – pagarba žmogui ir valstybei.

Tyrimo medžiaga

1. Pareiškėjo 2023 m. rugsėjo 11 d. prašymas (Duomenų valdymo sistemoje „Kontora“ registruotas 2023-09-11 Nr. AG-5334) „Dėl Etikos komisijos tyrimo“ su priedais.
2. Savivaldybės mero Audriaus Klišonio 2023 m. spalio 3 paaiškinimas Nr. A20-2360.
3. Pareiškėjo žodžiu pateiktas paaiškinimas Komisijos posėdžio, vykusio 2023 m. spalio 9 d. metu.
4. Savivaldybės mero Audriaus Klišonio žodžiu pateiktas paaiškinimas Komisijos posėdžio, vykusio 2023 m. spalio 9 d. metu.

Nustatytos faktinės aplinkybės

Komisija, išnagrinėjusi Pareiškėjo pateiktą medžiagą, nustatė, kad 2023-09-07 ir 2023-09-08 vyko elektroninis susirašinėjimas tema „Dėl bendradarbiavimo sutarties pasirašymo“.

Nustatytos faktinės aplinkybės, jog Plungės rajono savivaldybės tarybos sekretorė 2023-09-07 elektroniniu laišku pateikė informaciją Plungės rajono savivaldybės tarybos nariams ir Plungės rajono savivaldybės vadovams apie bendradarbiavimo sutarties pasirašymą, kuriame nurodoma, kad „*Plungės rajono savivaldybės taryba 2023 m. liepos 27 d. sprendimu Nr. T1-196 pritarė bendradarbiavimo sutarties su Ukrainos Konotopo miestu pasirašymui. Jūsų žiniai informuojame, kad rytoj, rugsėjo 8 d., 11.00 val. Plungės Mykolo Oginskio rūmuose, Parko g. 1, Plungėje, bus pasirašoma minėta sutartis. Sutartį pasirašyti atvyks Konotopo miesto meras gerb. Artem Semenikhin*“.

Mindaugas Kaunas 2023-09-07, reaguodamas į Tarybos sekretorės 2023-09-07 pateiktą informaciją, rašė „*bet klausimas nejaugi tik šiandien sužinojote, kad ryt iš ryto bus pasirašoma sutartis? Ar tokie dalykai nėra derinami iš anksto?*“

2023-09-08 Meras, pateikdamas atsakymą Pareiškėjui ir kitiems adresatams, elektroniniame laiške rašė „*derinimas sutarties pasirašymo su Konotopo savivaldybe buvo vykdomas iš karto po Plungės rajono savivaldybės Tarybos patvirtinimo. Žinią, kad Konotopo meras atvyksta, gavome tik vakar. Dėl vykstančio karo sienos kirtimas iš Ukrainos yra labai apsunkintas, ypač šaukiamojo amžiaus vyrams. Manau "Vieningos Rusijos" atstovai tai turėtų žinoti. Atsiprašau už nepatogumus.*“

Aukščiau minėtais veiksmais, t. y rašydamas sakinį „Manau „Vieningos Rusijos“ atstovai tai turėtų žinoti“, Meras galimai pažeidė Kodekso pagarba žmogui ir valstybei principą.

Komisija konstatuoja, kad Merui 2023-09-22 buvo siųstas pranešimas Nr. AS-5285 dėl pradėto tyrimo, į kurį Meras 2023-10-03 pateikė paaiškinimą Nr. A20-2360.

Taip pat Komisija konstatuoja, kad Meras Komisijos posėdžio, vykusio 2023-10-09, metu pateikė žodinį paaiškinimą dėl savo veiksmų.

Komisija konstatuoja, kad Pranešėjas Mindaugas Kaunas - „Vieningos Plungės“ vadovas - posėdžio, vykusio 2023-10-09, metu pateikė savo kreipimosi į Komisiją argumentus.

Savivaldybės mero Audriaus Klišonio atsiliepimas

Meras savo raštiškame atsiliepime į Skundą, pateiktame Komisijai 2023-10-03 Nr. A20-2360, nurodė, kad „opozicijos lyderio ir savivaldybės Tarybos nario Mindaugo Kauno teiginys „ar meras nepažeidė Lietuvos Respublikos Valstybės politikų elgesio kodekso normų, savo 2023-09-08 rašytame laiške žemindamas mane ir „Vieningos Plungės“ atstovus pavadindamas „Vieninga Rusija““ neatitinka tikrovės ir yra šmeižikiškas. Mano atsakyme nei Mindaugas Kaunas, nei „Vieningos Plungės“ atstovai nėra pavadinami „Vieninga Rusija“.

Tvirtindamas tai, kas nėra įvardinta, savivaldybės Tarybos narys Mindaugas Kaunas bando suklaidinti Etikos komisijos narius ir galimai pats pažeidžia Lietuvos Respublikos Valstybės politikų elgesio kodekso normas“.

Etikos komisijos posėdžio, vykusio 2023-10-09, metu Meras taip pat žodžiu patvirtino, kad elektroniniame laiške jis netapatino koalicijos „Vieninga Plungė“ su „Vieninga Rusija“.

Teisinis veiklos vertinimas ir motyvai

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.24 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta nuostata, kad asmuo turi teisę reikalauti teismo tvarka paneigti paskleistus duomenis, žeminančius jo garbę ir orumą ir neatitinkančius tikrovės, taip pat atlyginti tokių duomenų paskleidimu jam padarytą turtinę ir

neturtinę žalą. Civilinė teisė saugo asmenines neturtines teises ir vertybes, tarp jų – asmens garbę ir orumą.

Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodeksas reglamentuoja valstybės politikų elgesio viešajame gyvenime principų ir reikalavimų pagrindus. Valstybės politikas viešajame gyvenime elgiasi deramai pagal einamas pareigas, laikosi žmogaus teisių ir laisvių ir jas užtikrina, vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija ir teise, didina pasitikėjimą valstybe ir jos institucijomis.

Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso 4 straipsnis numato, kad politikas viešajame gyvenime privalo vadovautis šiais elgesio principais: 1) pagarba žmogui ir valstybei – laikosi žmogaus teisių ir laisvių ir jas užtikrina, vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija ir teise, didina pasitikėjimą valstybe ir jos institucijomis; 2) teisingumas – vienodai tarnauja visiems žmonėms nepaisydamas jų tautybės, rasės, lyties, kalbos, kilmės, socialinės padėties, išsilavinimo, religinių įsitikinimų, politinių pažiūrų, amžiaus ar kitų skirtumų; 3) sąžiningumas – pareigas eina sąžiningai ir laikosi aukščiausių elgesio standartų, vengia situacijų, galinčių paveikti sprendimų, kurie sukeltų visuomenėje abejonę, priėmimą; 4) skaidrumas ir viešumas – nekelia abejonių dėl sąžiningumo priimdamas sprendimus, taip pat pateikia visuomenei savo elgesio ir sprendimų motyvus, visada laikosi atvirumo ir viešumo, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus, ribojančius informacijos atskleidimą, deklaruoja savo privačius interesus; 5) padorumas – elgiasi deramai pagal einamas pareigas, vengia situacijų, kai politiko elgesys kenktų jo ar institucijos, kurioje jis eina pareigas, reputacijai ir autoritetui, vengia nesąžiningų pranašumo siekimo būdų, gautą oficialią informaciją naudoja tik pareigoms atlikti ir nesipelno iš jos; 6) pavyzdingumas – deramai elgiasi visuomenėje, laikosi visuotinai pripažintamų dorovės, moralės ir etikos normų; 7) nesavanaudiškumas – tarnauja valstybei ir visuomenės interesams, vengia tariamų ar tikrų viešųjų ir privačių interesų konfliktų, jiems iškilus, imasi visų reikiamų priemonių, kad jie būtų išspręsti greitai ir atitiktų visuomenės interesus, nenaudoja savo pareigų ar padėties siekdamas daryti įtaką kito asmens sprendimui, kuris galėtų būtų naudingas politikui ar jo artimam asmeniui; 8) nešališkumas – neturi sutartinių ar kitų santykių, kurie galėtų kliudyti atlikti valstybės politiko pareigas ir varžytų jo apsisprendimo laisvę priimant sprendimus, taip pat yra objektyvus priimdamas sprendimus ir vengia išankstinio nusistatymo; 9) atsakomybė – atsako už savo elgesį viešajame gyvenime, priimamus sprendimus ir atsiskaito už juos visuomenei.

Išnagrinėjus ir įvertinus tyrimo metu surinktą medžiagą, žodžiu ir raštu pateiktus paaiškinimus, nustatyta, kad laiško sintaksinė kalbinė struktūra neleidžia teigti, kad Audrius Klišonis 2023-09-08 elektroniniame laiške, adresuotame Pareiškėjui ir kitiems laiško gavėjams bei rašydamas: „Manau „Vieningos Rusijos“ atstovai tai turėtų žinoti“ turėjo omenyje „Vieningos Plungės“ atstovus.

Plungės rajono savivaldybės tarybos Etikos komisija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Valstybės politikų elgesio kodekso 9 straipsnio 1 dalies 1 ir 4 punktais, 3 ir 4 dalimis ir Plungės rajono savivaldybės tarybos etikos komisijos veiklos nuostatų 33.1 punktu

nusprendė

1. Plungės rajono savivaldybės meras Audrius Klišonis 2023 m. rugsėjo 8 d. adresuodamas elektroninį laišką, Savivaldybės tarybos nariui – opozicijos lyderiui Mindaugui Kaunui ir kitiems elektroninio laiško gavėjams (adresatams) bei rašydamas: „Manau „Vieningos Rusijos“ atstovai tai turėtų žinoti“, nepažeidė Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso.

2. Rekomenduoti Savivaldybės merui Audriui Klišoniui vadovautis Valstybės politikų elgesio kodekse įtvirtintu pagarbos žmogui ir valstybei principu, vengti viešų pasisakymų ar parašymų, kurie galėtų būti suprantami dviprasmiškai.

3. Sprendimo kopiją išsiųsti Plungės rajono savivaldybės merui Audriui Klišoniui.

4. Apie sprendimą informuoti pareiškėją Savivaldybės tarybos narį, opozicijos lyderį Mindaugą Kauną.

5. Sprendimą paskelbti Plungės rajono savivaldybės interneto svetainėje www.plunge.lt

Sprendimas gali būti skundžiamas Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai per vieną mėnesį nuo sprendimo paskelbimo arba jo įteikimo suinteresuotam asmeniui dienos.

Etikos komisijos pirmininkė

Vida Bondauskienė

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	PLUNGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖ
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Etikos komisijos posėdžio protokolas
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-11-06 Nr. TK-107
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Vida Bondauskienė Tarybos narys
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-11-13 09:56
Parašo formatas	Einamojo galiojimo (XAdES-EPES)
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2021-04-02 14:29 - 2026-04-01 23:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	0
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elpako v.20231103.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Metaduomuo "Priskirtos bylos (tomo) indeksas (-ai)" privalo būti elektroniniame dokumente ir kiekviename pasikartojančiame tėviniame elemente
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2023-11-13 nuorašą suformavo Irmantė Kurmienė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-